

Aan het CDA partijbestuur

29 september 2023

Klacht over behandeling resolutie "Afnemen Nederlandschap bij teruggehaalde IS-vrouwen" op partijcongres van 23 sept jl.

Geacht partijbestuur,

Mede namens enkele andere ondertekenaars van bovengenoemde resolutie wil ik een klacht indienen over de wijze waarop deze resolutie behandeld is op het afgelopen partijcongres. Ik meen dat ik geen eerlijke kans heb gekregen om de resolutie te verdedigen. In de eerste plaats had het partijbestuur de resolutie voorzien van een negatief pre-advies dat gebaseerd was op onjuiste feiten en veronderstellingen. En in de tweede plaats kreeg ik tijdens de behandeling in de betreffende sessie geen eerlijke kans om de resolutie te verdedigen omdat de voorzitter van de sessie, Madeleine van Toorenborg, zelf betrokken is geweest bij het opstellen van de betreffende wetgeving, en zij daardoor geen onpartijdige voorzitter was. Beide punten zal ik verder hieronder toelichten.

Ik vind het belangrijk dat er binnen onze partij een eerlijke discussie over dit onderwerp komt omdat onze houding t.a.v. de teruggekeerde IS-vrouwen raakt aan de fundamentele waarden van onze partij. De afgelopen jaren heeft het CDA zich fel verzet tegen het terughalen van de vrouwen, en het koos daarbij stevast de kant van VVD, PVV en extreemrechts. Nu de vrouwen, ondanks de tegenwerking van het CDA, vorig jaar toch zijn teruggehaald, steunt onze partij de VVD en extreemrechts in het standpunt dat de vrouwen zo zwaar mogelijk gestraft moeten worden en daarna het land moeten worden uitgezet. Ik heb mij altijd geschaamd voor deze houding van het CDA die naar mijn mening niet past bij de christelijke waarden van onze partij. Op het afgelopen partijcongres heeft Henri Bontenbal onder luid applaus aangekondigd in de toekomst niet meer te zullen samenwerken met PVV en extreemrechts. Willen we consequent zijn, dan moeten we dat ook niet meer doen op het punt van de teruggekeerde IS-vrouwen.

Ik kom even terug op de behandeling van mijn resolutie. Zoals u weet, was de resolutie voorzien van het volgende negatieve pre-advies:

"Het afnemen van het Nederlandschap is onderdeel van een wettelijke strafmaat waar de regering veroordeelde terroristen met dubbele nationaliteit hun Nederlandschap ontnomen kan worden. In het geval van een dubbele nationaliteit vinden wij deze strafmaat proportioneel. Daarnaast kunnen IS-vrouwen net zo gevaarlijk zijn als IS-mannen en zou op basis van gender geen onderscheid gemaakt moeten worden in de strafmaat."

Dit pre-advies was ongefundeerd om verschillende redenen:

- Het afnemen van het Nederlandschap is officieel geen strafmaatregel maar een maatregel ter bescherming van de nationale veiligheid. De wet op grond waarvan dit gebeurt, heet dan ook: "Intrekken Nederlandschap in het belang van de nationale veiligheid"¹.
- De Raad van State oordeelde in 2021 dat de intrekking van het Nederlandschap "een zeer ingrijpende maatregel is voor de betrokkene"². De rechtbank in Rotterdam leverde in april dit

¹ https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/34356_intrekken_nederlanderschap

² <https://www.raadvanstate.nl/adviezen/@125465/w16-21-0138-ii/>

jaar zware kritiek op het beleid van de regering om bij *alle* teruggekeerde vrouwen zonder aanzien des persoons het Nederlanderschap af te nemen.

- Het feit dat dit alleen bij personen van allochtone afkomst gebeurt, is volgens EU-recht waarschijnlijk een vorm van discriminatie op grond van afkomst³;
- Hoewel IS-vrouwen in theorie natuurlijk even gevaarlijk kunnen zijn als IS-mannen, mag dit geen reden zijn om dan maar bij *alle* teruggekeerde vrouwen het Nederlanderschap af te nemen, zonder te kijken of de persoon in kwestie nog gevaarlijk is.

De voorzitter van deelsessie 4 waar de resolutie behandeld werd, Madeleine van Toorenburg, had een persoonlijk belang bij het afwijzen van de resolutie. Mevrouw van Toorenburg is zoals bekend een sterk voorstander van het afnemen van het Nederlanderschap bij terrorisme-veroordeelden. In 2021 heeft zij als Kamerlid, samen met haar toenmalige collega Dilan Yesilgöz, voorgesteld de tijdelijke wet om te zetten in een permanente wet. Tijdens de sessie gaf zij mij slechts 30 seconden om de resolutie te verdedigen, met als argument dat er te weinig tijd was. Maar op het moment dat ik het woord kreeg, was de zitting al bijna ten einde en liepen we 15 minuten voor op schema. Zij had mij dus makkelijk enkele minuten tijd kunnen geven voor de verdediging. Verder gooide zij haar eigen gewicht in de strijd door te vertellen dat zij als ex-directrice van een gevangenis uit ervaring wist dat vrouwen minstens zo gevaarlijk kunnen zijn als mannen. Dat was een dooddoener; natuurlijk zijn er bij "normale" vrouwen in de gevangenis gevaarlijke types die bijvoorbeeld iemand vermoord hebben. Bij geen van de teruggekeerde IS-vrouwen is er echter bewijs dat zij ooit in hun leven geweld gebruikt hebben.

Ik denk dat het in het partijbelang is dat er een eerlijke discussie plaatsvindt over onze houding t.a.v. de teruggekeerde IS-vrouwen. Het gaat maar om een zeer klein aantal (ongeveer 20) maar om een zaak van groot principieel belang. Laten wij ons als CDA'ers leiden door angst, onwetendheid en rancune zoals PVV en Forum dat doen, of zijn wij bereid om objectief te kijken naar wat deze vrouwen gedaan hebben?

In de Kamer hebben D'66 en de linkse partijen al jaren gepleit, eerst voor het terughalen van de vrouwen en kinderen, en nu voor een rechtvaardige behandeling van de vrouwen. D'66 staat al maanden klaar om een resolutie in te dienen tégen het afnemen van het Nederlanderschap, maar heeft daar tot nu toe mee gewacht omdat het CDA altijd de zijde kiest van VVD en extreemrechts en er daardoor geen meerderheid is voor een dergelijke motie. Een koersverandering van het CDA zou betekenen dat er eindelijk een Kamermeerderheid is tégen afnemen van de nationaliteit.

Vanuit ons platform "Kinderen terug uit het Kalifaat" zullen wij de komende maanden kritiek blijven uitoefenen op het beleid van minister Yesilgöz die haar persoonlijke afkeer van de vrouwen laat prevaleren boven de waarschuwingen van haar veiligheidsadviseurs, en vastberaden doorgaat met het afnemen van het Nederlanderschap bij *alle* teruggekeerde vrouwen met dubbele nationaliteit. Ik hoop dat de minister zich daarbij dan niet langer kan beroepen op de steun van het CDA.

Met vriendelijke groet,

Ad Corten
CDA Uitgeest
06-25539238

³ https://www.bjutijdschriften.nl/tijdschrift/CenR/2018/1/CenR_2542-9248_2018_002_001_002